Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

redaktor naczelny:
radca prawny Andrzej Fortuna
redakcja:
Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA
ul. Zawiszy Czarnego 6/1
80-433 Gdańsk

wydawca:
Andrzej Fortuna prowadzący
działalność gospodarczą pod nazwą
Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA
ul. Zawiszy Czarnego 6/1
80-433 Gdańsk

Nr wpisu do rejestru dzienników i czasopism: L.P. 1797

Biuletyn z 30.08.2019 r.

I. Zmiany w regulacjach

Zmiany w procedurze cywilnej

Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw wprowadza liczne zmiany w procedurze cywilnej. Część zmian weszła w życie w dniu 21 sierpnia 2019 r., część wejdzie po upływie vacatio legis. Liczne zmiany można dostrzec w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Poniżej wyszczególnienie kilku istotnych modyfikacji, jakie weszły w życie 21 sierpnia br. Omówienie ważnych zmian wchodzących w życie później – znajdzie się w kolejnych wydaniach Biuletynu.

Wnoszenie pism drogą elektroniczną

Zgodnie z dodanym nowelizacją w art. 125 k.p.c. § 2^{1a}, istnieje możliwość dokonania wyboru wnoszenia pism procesowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego oraz dalsze wnoszenie tych pism za pośrednictwem tego systemu, jeżeli możliwości techniczne sądu na to pozwalają.

Fikcja doręczenia z uwagi na nieujawnioną zmianę adresu – nie dotyczy osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą

Jeżeli stronie podlegającej wpisowi do rejestru sądowego nie można doręczyć pisma ze względu na nieujawnienie w tym rejestrze zmiany adresu, jeżeli nowy adres nie jest sądowi znany, pismo pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia. Na skutek zmiany art. 139 § 3 k.p.c. możliwość uznania pisma za doręczone dotyczy wyłącznie podmiotów wpisanych do rejestru sądowego. Usunięta została taka możliwość w stosunku do osób fizycznych podlegających wpisowi do ewidencji.

Umorzenie zawieszonego postępowania

Istotną zmianę stanowi skrócenie terminów do podjęcia zawieszonego postępowania, celem zapobieżenia jego umorzeniu. Termin do podjęcia postępowania zawieszonego na zgodny wniosek stron lub na wniosek spadkobiercy uległ skróceniu z roku od daty postanowienia o zawieszeniu do sześciu miesięcy, zaś w przypadku zawieszenia postępowania z przyczyn wskazanych w art. 177 § 1 pkt 5 i 6 (niestawiennictwo stron na rozprawie albo brak adresów lub innych danych stron, niewykonanie zarządzeń sądowych) - uległ skróceniu z roku od daty postanowienia o zawieszeniu do trzech miesięcy.

Wynagrodzenie mediatora

Zgodnie z art. 183^{5} k.p.c. w nowym brzmieniu, jeśli mediator nie wyrazi zgody na prowadzenie mediacji bez wynagrodzenia, wynagrodzenie i zwrot wydatków obciążają strony, od których mediator bezpośrednio pobiera należność. Sąd ustala wysokość wynagrodzenia i wydatków i je przyznaje dopiero wówczas, gdy przynajmniej jedna ze stron skierowanych do mediacji przez sąd była zwolniona od kosztów sądowych w zakresie obejmującym należności mediatora, a pozostałe strony nie wypłaciły mediatorowi tych należności w całości.

Opłata od pisma zawierające oświadczenie o rozszerzeniu powództwa lub jego zmianie

Na mocy nowelizacji ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wprowadzona została opłata od pisma zawierającego oświadczenie o rozszerzeniu powództwa lub jego zmianie w sposób powodujący wzrost wartości przedmiotu sporu.

Przesłanki odmowy nadania klauzuli wykonalności

Ustawodawca w drodze nowelizacji, w art. 782 [1] k.p.c., wskazał wprost, kiedy Sąd odmówi nadania klauzuli wykonalności. Są to przypadki, w których:

1) w świetle okoliczności sprawy jest oczywiste, że wniosek jest sprzeczny z prawem albo zmierza do obejścia prawa;

2) z okoliczności sprawy i treści tytułu egzekucyjnego wynika, że objęte tytułem wykonawczym roszczenie uległo przedawnieniu, chyba że wierzyciel przedstawi dokument, z którego wynika, że doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia.

Prawomocne oddalenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności nie pozbawia wierzyciela prawa do wystąpienia z powództwem o ustalenie, że objęta tytułem egzekucyjnym wierzytelność nie uległa przedawnieniu, chyba że wierzycielowi przysługuje dalej idące roszczenie.

Wymogi wniosku o wszczęcie egzekucji wykazanie nienastąpienia przedawnienia

Na skutek nowelizacji, obecnie - jeżeli z treści tytułu wykonawczego wynika, że termin przedawnienia dochodzonego roszczenia upłynął, do wniosku o wszczęcie egzekucji należy dołączyć również dokument, z którego wynika, że doszło do przerwania biegu przedawnienia (art. 797 § 1^1 k.p.c.).

Jeżeli wierzyciel nie przedłoży takiego dokumentu, zgodnie z art. 804 § 2 k.pc., organ egzekucyjny odmówi wszczęcia egzekucji. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

Umorzenie postępowania egzekucyjnego z uwagi na przedawnienie

Zgodnie z dodanym § 1[1]) do art. 825 k.p.c., organ egzekucyjny umorzy postępowanie w całości lub części na wniosek gdy zażąda tego dłużnik, jeżeli przed dniem złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji roszczenie objęte tytułem wykonawczym uległo przedawnieniu, a wierzyciel nie wykaże, że nastąpiło zdarzenie, wskutek którego bieg terminu przedawnienia został przerwany.

Zmiany w ustawie o kosztach sądowych w spawach cywilnych

Zmieniły się także regulacje dotyczące wysokości opłat w procesie cywilnym.

W miejsce dotychczasowe opłaty stosunkowej (5 % wartości przedmiotu sporu) wprowadzono opłatę stałą ustaloną według wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia:

1) do 500 złotych - w kwocie 30 złotych;
2) ponad 500 złotych do 1500 złotych - w kwocie 100 złotych;
3) ponad 1500 złotych do 4000 złotych - w kwocie 200 złotych;
4) ponad 4000 złotych do 7500 złotych - w kwocie 400 złotych;
5) ponad 7500 złotych do 10 000 złotych - w kwocie 500 złotych;
6) ponad 10 000 złotych do 15 000 złotych - w kwocie 750 złotych;
7) ponad 15 000 złotych do 20 000 złotych - w kwocie 1000 złotych.

Dopiero gdy wartość przedmiotu w sprawach o prawa majątkowe sporu przekracza 20 000 złotych - od pisma pobiera się opłatę stosunkową wynoszącą 5% tej wartości, nie więcej jednak niż 200 000 złotych.

Istotnej zmianie uległa opłata od wniosku o zawezwanie do próby ugodowej. Dotąd wynosiła ona 40 zł, gdy wartość przedmiotu sporu nie przekraczała 10 000 zł, a 300 zł, gdy wartość przedmiotu sporu przekraczała 10 000 zł. Obecnie – w każdym przypadku opłata ta wynosi 1/5 opłaty od pozwu obliczonej według kryteriów wskazanych powyżej.

Wprowadzono również opłaty stałe w szczególnych kategoriach spraw. Przykładowo, od wniosku inicjującego postępowanie nieprocesowe dotąd podstawowa opłata wynosiła 40 zł, obecnie – wzrosła do 100 zł

Opłata od wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, zabezpieczenie spadku, sporządzenie spisu inwentarza lub odebranie oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku wzrosła z 50 do 100 zł.

Zmianie uległy też przesłanki uzyskania zwolnienia od kosztów sądowych. W przypadku osób fizycznych – zmiana ta jest korzystna, albowiem nie tylko wykazanie (przy pomocy formularza oświadczenia), że kosztów tych nie jest się w stanie ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny pozwoli na uzyskanie zwolnienia – obecnie wystarczające ma być już samo narażenie na taki uszczerbek.

Natomiast niekorzystna zmiana w tym zakresie odnosi się do spółek prawa handlowego (z wyłączeniem tych spółek, których jedynym wspólnikiem albo akcjonariuszem jest Skarb Państwa), które winny wykazać nie tylko to, że nie posiadają dostatecznych środków na uiszczenie opłaty, ale również to, że jej wspólnicy albo akcjonariusze nie mają dostatecznych środków na zwiększenie majątku spółki lub udzielenie spółce pożyczki.

FORTUNA
KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

Replika dokumentów

W dniu 12 lipca 2019 r. weszła w życie Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych. Dokument publiczny został zdefiniowany jako dokument, który służy do identyfikacji osób, rzeczy lub potwierdza stan prawny lub prawa osób posługujących się takim dokumentem, zabezpieczony przed fałszerstwem i wytwarzany według wzoru określonego w przepisach prawa powszechnie obowiązującego albo którego wzór graficzny i forma zostały zatwierdzone przez podmiot realizujący zadania publiczne uprawniony na podstawie odrębnych przepisów i który jest zgodny z wymogami dla blankietu tego dokumentu określonymi w przepisach prawa powszechnie obowiązującego

Stosownie do art. 58 ww. ustawy, *„kto wytwarza, oferuje, zbywa lub przechowuje w celu zbycia replikę dokumentu publicznego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2”.* Zgodnie z definicją ustawową, repliką dokumentu publicznego jest jego odwzorowanie lub kopia wielkości od 75 proc. do 120 proc. oryginału o cechach autentyczności. Celem wprowadzenia regulacji była przede wszystkich eliminacja możliwości wytwarzania

i posługiwania się tzw. dokumentami kolekcjonerskimi, które posiadają cechy dokumentów oryginalnych.

Pełna elektronizacja zamówień publicznych poniżej progów unijnych od 1 stycznia 2021 r.

W dniu 4 lipca 2019 r. Sejm uchwalił projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych, który przewiduje m.in. nowelizację ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw. Proponowane zmiany przewidują przesunięcie w czasie obowiązku pełnej elektronizacji zamówień w odniesieniu do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzonych przez innych zamawiających niż centralny zamawiający, w których wartość zamówienia jest szacowana poniżej progów unijnych, z dnia 1 stycznia 2020 r. na dzień 1 stycznia 2021 r. Aktualnie obowiązkiem elektronizacji zamówień objęte są postępowania, w których wartość zamówienia jest szacowana powyżej progów unijnych.

Uchwalony projekt ustawy został skierowany do Senatu.

FORTUNA
KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

Deklaracje na podatek od nieruchomości składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej

W dniu 1 lipca 2019 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, która przewiduje możliwość składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Za pomocą środków komunikacji elektronicznej mogą być składane również deklaracje na podatek od środków transportowych oraz na opłatę reklamową.

Minister właściwy do spraw finansów publicznych określił w drodze rozporządzenia, wzory formularzy, na których osoby fizyczne składać będą informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz wzory formularzy deklaracji na podatek od nieruchomości osób

prawnych, jednostek organizacyjnych oraz spółek niemających osobowości prawnej, jednostek organizacyjnych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, a także jednostek organizacyjnych Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe wraz z załącznikami, szczegółowym zakresem zawartych w nich danych oraz instrukcją ich wypełniania.

Również sposób przesyłania ww. informacji oraz deklaracji, a także rodzaje podpisu elektronicznego, którym informacje oraz deklaracje powinny być opatrzone zostały określone w drodze rozporządzenia Ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji.

Termin, warunki i tryb składania deklaracji na opłatę reklamową, a także wzór formularza i rodzaje podpisu elektronicznego, którym deklaracje powinny być opatrzone zostaną określone w drodze uchwały rady gminy. Poświadczenie przez organ podatkowy złożenia deklaracji na opłatę reklamową za pomocą środków komunikacji elektronicznej odbywa się zgodnie z przepisami o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Deklaracja w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych

Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym, z dniem 1 lipca 2019 roku wprowadziła zmiany m.in. w ustawie z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych.

Co do zasady, podatnicy są obowiązani, bez wezwania organu podatkowego, złożyć deklarację w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych - według ustalonego wzoru - oraz obliczyć i wpłacić podatek w terminie 14 dni od dnia powstania obowiązku podatkowego. Wyjątek stanowią przypadki, w których podatek jest pobierany przez płatnika.

Na mocy nowelizacji, ustawodawca przewidział możliwość złożenia przez podatnika zbiorczej deklaracji w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych za dany miesiąc - zgodnie z wzorem ustalonym przez Ministra właściwego do spraw finansów publicznych w drodze rozporządzenia - oraz obliczenia i wpłacenia podatku w terminie do 7. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy. Warunkiem jest dokonanie w danym miesiącu co najmniej trzech czynności cywilnoprawnych obejmujących umowę pożyczki lub umowę sprzedaży rzeczy ruchomych lub praw majątkowych, a odstęp czasowy pomiędzy pierwszą a ostatnią z tych czynności nie może przekraczać 14 dni.

Nowe sposoby zapewnienia pracownikowi możliwości spożycia posiłku w czasie pracy

Zgodnie z art. 232 Kodeksu pracy jednym z obowiązków pracodawcy jest zapewnienie pracownikom zatrudnionym w warunkach szczególnie uciążliwych, nieodpłatnych, odpowiednich posiłków i napojów, jeżeli jest to niezbędne ze względów profilaktycznych. Z dniem 9 lipca 2019 r. weszło w życie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów, które określa rodzaje posiłków i napojów oraz wymagania, jakie powinny spełniać, a także przypadki i warunki ich wydawania. Od dnia 9 lipca 2019 r. wyraźnie postanowiono, że jeśli rodzaj wykonywanej przez pracownika pracy lub względy organizacyjne nie pozwalają na wydawanie pracownikowi posiłku w postaci jednego dania gorącego, pracodawca zapewnia pracownikowi możliwość spożycia posiłku w czasie pracy poprzez przekazanie produktów umożliwiających przygotowanie posiłku we własnym zakresie lub bonów, talonów, kuponów czy innych dowodów, które uprawnią pracownika do otrzymania na ich podstawie produktów do przygotowania posiłku lub posiłku.

Ułatwienia w obrocie ziemią rolną

W dniu 26 czerwca 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego oraz niektórych innych ustaw.

W wyniku zmian osoba niebędąca rolnikiem może kupić działkę o powierzchni nieprzekraczającej 1 hektara. Stanowi to ułatwienie w stosunku do poprzedniej regulacji, w której co do zasady grunty rolne mogły nabywać wyłącznie osoby posiadające status rolnika indywidualnego, a swobodny obrót dopuszczalny był jedynie w stosunku do działek o powierzchni do 0,3 ha. Jeśli ziemia rolna położona jest w mieście, nie obowiązują ograniczenia w zakresie dopuszczalnej liczby kupowanych działek, jeśli zaś powierzchnia działek zakupionych na wsi przekroczy hektar, konieczne będzie prowadzenie działalności rolniczej.

Skrócony został również okres, przez który działka nie może zostać sprzedana z 10 do 5 lat. 5-letni zakaz sprzedaży działki oznacza, że nabywca zobowiązany jest prowadzić gospodarstwo rolne, w którego skład weszła nabyta nieruchomość. W przypadku osób fizycznych

gospodarstwo musi być prowadzone osobiście. Ustawodawca przewidział jednak możliwość zbycia lub oddania w posiadanie nabytej nieruchomości przed upływem 5 lat od jej nabycia w przypadku zgody dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR) wyrażonej w drodze decyzji administracyjnej. Organem wyższego stopnia będzie w tym przypadku Minister Rolnictwa.

Będzie istniała możliwość sprzedaży działki o powierzchni przekraczającej 1 hektar osobie, która nie posiada statusu rolnika, jeśli uprzednio nie znajdzie się rolnik, który taką działkę będzie chciał zakupić. Warunkiem takiej sprzedaży będzie zgoda dyrektora KOWR wyrażona w formie decyzji administracyjnej. Regulacja w tym zakresie zacznie obowiązywać dopiero za rok, z uwagi na konieczność stworzenia przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa specjalnego portalu, na którym publikowane będą ogłoszenia o sprzedaży takich działek. Prawo pierwokupu w takim przypadku będzie przysługiwało dyrektorowi generalnemu KOWR, z wyjątkiem akcji i udziałów w spółkach kapitałowych, które posiadają nieruchomości rolne o łącznej powierzchni mniejszej niż 5 ha.

Jednym z wprowadzonych ułatwień jest również możliwość potwierdzenia osobistego prowadzenia gospodarstwa rolnego za pomocą pisemnego oświadczenia, bez konieczności poświadczania go przez wójta, burmistrza czy prezydenta miasta.

Zmiany na Szpitalnych Oddziałach Ratunkowych

W dniu 1 lipca weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 czerwca 2019 roku w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego, które wprowadza zmiany m.in. w zakresie systemu segregacji medycznej przy wykorzystaniu narzędzia TOPSOR – Trybu Obsługi Pacjenta w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym. System dokonuje pomiaru czasu dla każdego pacjenta, wskazuje prognozowany czas oczekiwania, analizuje parametry medyczne oraz przydziela pacjentów do odpowiednich kategorii poprzez poszczególne kolory oznaczające stopień pilności oczekiwania na wizytę. Przydzielony pacjentowi kolor oznacza jednocześnie maksymalny czas przyjęcia pacjenta.

W czasie oczekiwana na wizytę lekarską pacjenci objęci są nadzorem personelu odpowiedzialnego za segregację medyczną, a w razie konieczności muszą być poddawani ponownej ocenie stanu klinicznego, nie rzadziej niż raz na 1,5 godziny.

II. Orzecznictwo

Dokumenty z konkursu na dyrektora podmiotu leczniczego a informacja publiczna

Wyrok WSA w Krakowie z 19 czerwca 2019 r., sygn. akt II SAB/Kr 103/19

W przedmiotowej sprawie, pewien podmiot zwrócił się w trybie przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej o udostępnienie list zgłoszonych kandydatów, spełniających wymogi formalne określone w regulaminie konkursu na kierownika samodzielnego publicznego zakładu podstawowej opieki zdrowotnej, protokołu z drugiego powiedzenia komisji oraz z posiedzenia, na którym wybrano nowego kierownika zakładu, wraz z treścią podjętych uchwał. Wójt odmówił udostępnienia informacji, w związku z czym Wnioskodawca skierował do sądu administracyjnego skargę.

Sprawę rozpoznawał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie, który wskazał na treść art. 6 ust. 1 pkt. 3 lit. g ustawy o dostępie do informacji publicznej, zgodnie z którym informację o zasadach funkcjonowania podmiotów, wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy, zatem również podmiotów reprezentujących osoby prawne oraz inne jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego**,** uznaje się za informację publiczną. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu, informację publiczną stanowią również informacje o naborze kandydatów na wolne stanowiska. Art. 61 ust. 1 Konstytucji przyznaje obywatelowi prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie wskazał, iż uprawnienie to obejmuje także informacje o działalności jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym. Sąd uznał, że wnioskowane dokumenty stanowiły informację publiczną. Zgodnie ze stanowiskiem WSA w Krakowie, przepisy dotyczące dostępu do informacji publicznej należy tak interpretować, aby zagwarantować obywatelom szerokie uprawnienia w zakresie pozyskiwania niniejszych informacji, dlatego też organy powinny zdaniem Sądu stosować zasady wykładni poszerzającej, a nie zawężającej obowiązek informacyjny. Wszelkie wyjątki należy jednak rozumieć wąsko.

W przedmiotowej sprawie zatem, jak wynika z komentowanego wyroku, organ był zobowiązany nadać wnioskowi bieg w trybie przewidzianym ustawą o dostępie do informacji publicznej, czego nie uczynił. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie zobowiązał wójta do wydania decyzji lub dokonania czynności w sprawie załatwienia wniosku w terminie 14 dni od dnia zwrotu akt.

Zmiana umowy spółki komandytowej – reprezentacja wspólnika

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2018 roku III CZP 42/18

„Jeżeli członek zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest wraz z tą spółką wspólnikiem spółki komandytowej, do wyrażenia przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością zgody na zmianę umowy spółki komandytowej - wymaganej na podstawie art. 9 k.s.h. - ma zastosowanie art. 210 § 1 k.s.h."

Sprawa dotyczyła podjętej na zebraniu wspólników uchwały o zmianie umowy spółki komandytowej. Komplementariuszem spółki była spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, zaś komandytariusz był jednocześnie członkiem zarządu komplementariusza. W związku z tym komplementariusz był reprezentowany na zebraniu przez pełnomocnika ustanowionego w trybie art. 210 § 1 k.s.h.

Sąd Rejonowy odmówił wpisu zmiany umowy spółki w rejestrze przedsiębiorców, powołując się na przekroczenie zakresu umocowania pełnomocnika komplementariusza. Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, iż przepis art. 210 § 1 k.s.h. ma zastosowanie wyłącznie do zawarcia umowy spółki osobowej. Umowa spółki komandytowej do czasu wpisu spółki w rejestrze przedsiębiorców ma charakter obligacyjny, zaś w momencie wpisu do rejestru przedsiębiorców mamy do czynienia z umową spółki, która wyznacza ustrój i ramy funkcjonowania spółki. Zmiany umowy po wpisaniu spółki osobowej do rejestru odbywają się w formie uchwały. Zdaniem Sądu Rejonowego przeprowadzenia zmiany umowy spółki komandytowej, ze względu na swój szczególny status obligacyjno-organizacyjny, nie można traktować, jako objętego zakresem art. 210 § 1 k.s.h. nawet w sytuacji, gdy status wspólnika w tej spółce przysługuje spółce z o.o. oraz członkowi jej zarządu. Sąd uznał, iż udział w głosowaniu pełnomocnika spółki z o.o. działającego na podstawie art. 210 § 1 k.s.h. prowadzi do bezwzględnej nieważności uchwały wspólników w przedmiocie zmiany umowy spółki.

Rozpoznając apelację Spółki, Sąd Okręgowy skierował do Sądu Najwyższego zagadnienie prawne: „Czy dla zmiany umowy spółki komandytowej, w której komplementariuszem jest spółka z o.o., zaś jednym z komandytariuszy członek zarządu tej spółki, prawidłowe jest reprezentowanie komplementariusza przez radę nadzorczą lub pełnomocnika powołanego w trybie art. 210 § 1 KSH, czy też przez zarząd spółki?".

Sąd Najwyższy wskazał, że zmiana umowy spółki osobowej nie jest czynnością prawną spółki, a zgodnie z art. 9 k.s.h. do jej zawarcia co do zasady niezbędna jest zgoda wszystkich wspólników. Konieczne jest zatem wspólne występowanie obok siebie spółki z o.o. będącej komplementariuszem spółki komandytowej oraz członka zarządu tej spółki jako komandytariusza w tej samej spółce komandytowej. Sąd Najwyższy wskazał także na ratio legis art. 210 § 1 k.s.h., które polega na wyeliminowaniu możliwości działania członka zarządu w podwójnej roli: reprezentanta interesów spółki i reprezentanta interesów własnych.

Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że do zmiany umowy spółki komandytowej oświadczenie w imieniu spółki z o.o. powinno być złożone przez radę nadzorczą lub pełnomocnika powołanego uchwałą wspólników, gdy jednocześnie status wspólnika w spółce komandytowej ma członek zarządu spółki z o.o.

III. Warto pamiętać

Kwartalnik Naukowy Ministerstwa Sprawiedliwości „Nieruchomości@"

W czerwcu ukazał się pierwszy numer powstałego z inicjatywy Patryka Jakiego kwartalnika naukowego „Nieruchomości@". Celem stworzenia czasopisma było wyjaśnienie problemów prawnych związanych z tematyką nieruchomości, które pojawiły się w trakcie prac Komisji do spraw reprywatyzacji nieruchomości warszawskich. Kwartalnik został utworzony w dniu 21 stycznia 2019 r. przez Ministra Sprawiedliwości Zbigniewa Ziobro i będzie nieodpłatnie dostarczany do sądów, prokuratur, samorządu terytorialnego, przedstawicieli zawodów prawniczych oraz bibliotek uczelni wyższych w formie elektronicznej bądź papierowej, jak również publikowany na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości www.gov.pl/web/sprawiedliwosc oraz na tworzonej stronie www.nieruchomosci.ms.gov.pl.

W pierwszym numerze można znaleźć artykuły dotyczące m.in. pojęcia odpowiedniego dostępu o drogi publicznej lub budynków gospodarskich według art. 145 § 1 k.c., jawności w postępowaniu rozpoznawczym przed Komisją do spraw reprywatyzacji nieruchomości warszawskich, czy odliczania naliczonego podatku VAT od inwestycji realizowanych na gruntach jednostek samorządu terytorialnego.

Niemożność badania trzeźwości pracowników

W związku z wejściem w życie w dniu 4 maja 2019 r. ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. wdrażającej RODO, w tym m.in. zmieniającej kodeks pracy w zakresie danych osobowych, jakich pracodawca może żądać od pracownika w związku ze stosunkiem pracy, wprowadzony nowelizacją art. 22^{1b} kodeksu pracy wzbudził wątpliwości dotyczące legalności kontroli trzeźwości pracowników w aktualnym stanie prawnym, a to wywołało liczne pytania do Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Zgodnie ze stanowiskiem UODO, pracodawcy nie mają prawa przeprowadzać samodzielnie kontroli stanu trzeźwości pracowników, nawet prewencyjnie.

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, stan trzeźwości pracowników można sprawdzać w przypadku kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek:

- badanie odbywa się na żądanie kierownika zakładu pracy, osoby przez niego upoważnionej lub pracownika, co do którego zachodzi uzasadnione podejrzenie, że spożywał alkohol w czasie pracy lub stawił się do niej w stanie po użyciu alkoholu,

- badanie stanu trzeźwości pracownika przeprowadza uprawniony organ powołany do ochrony porządku publicznego (np. policja), zaś zabiegu pobrania krwi dokonuje osoba posiadająca odpowiednie kwalifikacje zawodowe, co ma zapewnić wiarygodność wyniku badania.

UODO podkreślił, iż uzasadnione podejrzenie, że dany pracownik znajduje się pod wpływem alkoholu stanowi wystarczającą przesłankę do niedopuszczenia go do pracy i w tej sytuacji dopiero na wyraźne żądanie pracownika, który chce wykazać okoliczność przeciwną można badanie alkomatem przeprowadzić.

Obowiązek oceny skutków przetwarzania danych

W wykonaniu obowiązku nałożonego na Urząd Ochrony Danych Osobowych na podstawie art. 35 ust. 4 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, komunikatem z dnia 17 czerwca 2019 r., opublikowanym w dniu 8 lipca 2019 r. w Monitorze Polskim, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych ogłosił wykaz 12 rodzajów/kryteriów operacji przetwarzania danych osobowych wymagających oceny skutków przetwarzania dla ochrony danych wraz z obszarami zastosowania oraz przykładami operacji, które wiążą się z wysokim ryzkiem naruszeń. Opublikowane przykłady operacji nie stanowią katalogu zamkniętego.

Wykaz stanowi załącznik do Komunikatu, który można znaleźć na stronie http://monitorpolski.gov.pl/MP/2019/666

Co do zasady, przeprowadzenie oceny skutków jest wymagane, jeśli spełnione są co najmniej dwa ze wskazanych w wykazie kryteriów przetwarzania, jednak administrator danych może uznać, że już spełnienie jednego z kryteriów będzie wymagało takiej oceny. Wraz ze wzrostem spełnionych kryteriów przetwarzania, rośnie ryzyko naruszenia praw lub wolności podmiotów danych.

Wykaz uwzględnienia opinię wydaną przez Europejską Radę Ochrony Danych i obejmuje także czynności przetwarzania w związku z oferowaniem towarów lub usług osobom, których dane dotyczą, monitorowaniem ich zachowania w kilku państwach członkowskich bądź mogące znacznie wpłynąć na swobodny przepływ danych osobowych w Unii Europejskiej.